

Mỹ Việt Duyên và Nghiệp (kỳ 3) Đông Duy Hoàng Kiếm Nam Xin coi bài 1-2 trong Đáy Tầng Tham Luận

Với bàn cờ chiến tranh lạnh đã lộ hình, thái độ của Hoa Kỳ bây giờ không còn mù mờ né tránh nữa mà là dứt khoát đứng về phía người Pháp để chống lại Việt Minh mà theo định nghĩa là thuộc phe Cộng Sản vì lãnh tụ của nó là một người theo Cộng Sản nhưng mặt khác Mỹ cũng áp lực Pháp trả lại độc lập cho Việt Nam.

Để nguy trang người Pháp tìm cách phục hồi lá bài quốc trưởng bù nhìn Bảo Đại nhưng không được Hoa Kỳ ủng hộ. Phải đợi tới 1950 khi chính phủ Pháp duyệt y thoả ước Eliséé ký kết giữa tổng thống Pháp Auriol và quốc trưởng Việt Nam trong đó chấp nhận Việt Nam hoàn toàn độc lập lúc đó lá bài Bảo Đại mới được Hoa Kỳ ủng hộ kèm theo những viện trợ quân sự và kinh tế.

Trên văn bản của thoả ước Elysée, người Pháp khôn khéo không nói đến một "quốc gia Việt Nam Độc lập" mà chỉ nói Việt Nam là một "Bang", một Etat trong liên hiệp Pháp trong đó ba miền Bắc Trung Nam sẽ thống nhất (Trước đó Việt Nam bị chia thành ba miền. Nam Kỳ trong quy chế thuộc địa, Trung Kỳ triều đình An Nam, Bắc Kỳ chế độ bảo hộ) Trong thoả ước Eliséé Việt Nam chưa được gọi là một quốc gia nhưng có quyền "tự trị", có quân đội riêng, được tự do trong bang giao quốc tế nhưng trong thực tế người Pháp vẫn nắm trọn mọi quyền hành từ chính trị tới quân sự.

Người Mỹ tất nhiên biết rõ ý định bám chặt lấy thuộc địa nhưng tạm chấp nhận như một khởi đầu nên một mặt giúp phát triển một quân lực Việt Nam trong Liên Hiệp Pháp, mặt khác vẫn giúp Pháp phụng dưỡng tiền thanh toán Việt Minh nhưng đồng thời cũng cho người Pháp biết là Hoa Kỳ chờ đợi sâu khi chiến thắng Việt Minh Pháp phải rút khỏi các thuộc địa, nhất là ở Đông Dương.

Tuy nhiên, cũng rõ ràng không kém là người Pháp nhất quyết không thể bỏ qua cái thuộc địa Đông Dương vốn được coi là cái vương niệm của đế quốc Pháp vì thế Hoa Kỳ cũng chỉ yểm trợ cầm chừng cho cuộc chiến và chờ đợi nếu Pháp thực tâm rút lui trả độc lập cụ thể cho Việt Nam thì Hoa Kỳ mới chính thức nhảy vào vòng chiến với toàn thể uy lực chiến tranh.

Những hứa hẹn ghi trong thoả ước Eliséé mang đầy hi vọng tươi sáng cho Việt Nam sẽ mở ra ... Một kỷ nguyên tái thiết và cải thiện. Việt Nam sẽ là một quốc gia dân chủ... Những cải tổ sâu xa về kinh tế và xã hội, sẽ được thực hiện để nâng cao mức sống của người dân, phát triển pháp luật để kiến tạo trật tự xã hội .. .

Chuyện này đã không xảy ra, mọi hứa hẹn độc lập chỉ có trên giấy tờ. Người Pháp rõ ràng không muốn mất Đông Dương dù đang lúng túng, xa lầy trong lúc thực lực của Việt Minh ngày càng mạnh, liên tiếp đạt nhiều chiến thắng, uy hiếp vùng đồng bằng, bành trướng thế lực sang cả Ai Lao.

Pháp nỗ lực phản công tung vào trận chiến cả một hàng không mẫu hạm nhưng thất bại phải rút về thế thủ quanh khu đồng bằng được bảo vệ thụ động bằng một hệ thống công sự (lô cốt).

Từ ngày toàn quốc kháng chiến, cuộc chiến Pháp Việt đã kéo dài 8 năm nhưng tình hình ngày càng tồi tệ dù hai danh tướng Pháp là De Latre và Navare được bỏ vào vào chiến trường.

Phía lực lượng Việt Minh ngày càng lớn mạnh, phối hợp giữa du kích chiến, tình báo chiến và trận địa chiến. Vòng đai an ninh của Pháp thu nhỏ dần lại quanh những thành phố lớn nhờ một hệ thống công sự, đồn bót.

Cung cách phòng thủ thụ động này hoàn toàn vô dụng vì lực lượng Việt Minh có thể tập trung tấn công bất cứ công sự nào vào ban đêm và hoàn toàn làm chủ khu vực nhờ được sự ủng hộ của dân chúng.

Rõ ràng là trong cuộc chiến này người Pháp sẽ không thể đạt một chiến thắng quân sự

Tháng 3-1954 Ngoại trưởng Hoa Kỳ Foster Dulles đề nghị phải giải quyết cuộc chiến qua một hội nghị quốc tế dự trù ở Geneve. (Thụy Sĩ)

Dự trù một hội nghị quốc tế để giải quyết chiến tranh Đông Dương được Việt Minh lý giải là họ đang ở thế thượng phong và cần phải khai thác mãnh liệt tư thế này về phương diện quân sự trong thế trận "vừa đánh vừa đàm."

Người Pháp liên tiếp chịu một loạt các thất bại từ từ chiến dịch biên giới 1950 tới những trận đánh Đông Khê, Thất Khê, Na Sản, Lạng Sơn cho đến cuộc rút lui thảm kịch từ Cao Bằng theo lệnh của tướng Carpentier với kết quả là binh đoàn Charton và Lepage bị tiêu diệt trọn vẹn.

Thảm kịch này làm rung chuyển nước Pháp trước khi bước vào hội nghị.

Để cứu vãn người Pháp đưa ra một kế hoạch cảm tử nhằm nhử chủ lực của Việt Minh vào một khu vực giới hạn như một cái nhọt bọ để hai bên tranh thủ trong một trận thư hùng cuối cùng nếu thắng thì toàn bộ chủ lực Việt Minh sẽ bị tiêu diệt trọn gói.

Chiến thuật này được mệnh